

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Alšovy sady, Praha 4, Na Větrově 22

Na Větrově 22/1022, 142 00 Praha 4 Lhotka

Identifikátor: 600 036 260

Termín konání orientační inspekce: 8. a 9. dubna 2002

Čj.	010 354/02-1029
Signatura	oa4av138

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je umístěna v klidném prostředí vilové zástavby a má rodinný charakter. Ve dvou třídách mateřské školy je pro letošní rok zapsáno 46 dětí. Věkové složení tříd je spíše homogenní, pět dětí má odklad povinné školní docházky. Škola je právním subjektem, zřizovatelem je Městská část Praha 4. Součástí školy je školní jídelna. Kapacita školy i školní jídelny je v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol stanovena na počet 59, stanovená výjimka oproti počtu dětí ve vyhlášce o mateřské škole je určena na 50.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Vzdělávací práce vychází z měsíčních plánů, které zahrnují oblasti mravní výchovy, rozvoje poznání a ostatních výchovných složek, rozpracovaných na základní cíle, dílčí úkoly a návrhy realizace. Stanovené úkoly se v reálu promítají do všech denních činností. Učitelky si k měsíčním plánům volí týdenní témata podle svého uvážení. Oblast mravní výchovy a rozvoje identity se orientuje spíše na požadavky kázně a schopnosti sebeovládání než na žádoucí úkoly současnosti, jako je citová samostatnost, sebevědomí a sebedůvěra dítěte. Naopak pozitivní je způsob denního plánování a hodnocení, který se projevuje v netradičních zápisech do přehledů výchovné práce. Didaktické zásady jsou v plánech respektovány. Nižší úroveň je patrná v návaznosti plánu na koncepční záměry školy.

Podmínky vzdělávací práce

Vzdělávací proces personálně zajišťují čtyři učitelky včetně ředitelky školy. Jedna z učitelek nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, v mateřské škole je čtvrtým rokem a snaží se na základě doporučení ředitelky účastnit přístupných vzdělávacích akcí pro nekvalifikované učitelky. Snížení pracovního úvazku na 0,75 u učitelky důchodkyně je funkční. Pedagogický kolektiv je stabilizovaný jen částečně. Věkové složení pedagogického sboru je pestré.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou velmi dobré. Učitelky využívají promyšleně všech místností školy tak, že v době vyhrazené pro spontánní činnosti si děti hrají společně a volí si místo pro hru podle svého záměru. Je tak dobře využita herna, vybavená tělocvičným náradím, stejně jako třídy. Také prostorové řešení ostatních místností je promyšlené a funkční.

Sociální zařízení školy byla v minulých letech postupně rekonstruována a mají vysokou estetickou úroveň. Prostředí mateřské školy je zařízené se vkusem, je laděné do barevných tónů a dovedně přibližuje dětem rodinné prostředí. Četné hrací koutky podporují podnětnost spontánních činností dětí. Zařízení i vybavení hračkami i pomůckami je postupně dokupováno, zvláště účelně je vybudován metodický kabinet s učebními pomůckami. Dětská knihovna obsahuje dostatečný počet nových titulů, menší pozornost byla z finančních důvodů dosud věnována odborné učitelské knihovně.

Zahrada mateřské školy je vzhledem k počtu dětí velice prostorná a pro děti dobře vybavená, kromě základního původního vybavení je doplňována dřevěným programem a novým bazénem. Ředitelka školy průběžně zajišťuje údržbu zahrady.

Čistota a pořádek je charakteristickým znakem prostředí mateřské školy. Podmínky psychohygieny jsou zajištěny i v oblasti bezpečnosti, světla a tepla. Pitný režim je ve škole sice zaveden, ale v dopoledních hodinách je málo dětem nabízen. Potřeba odpoledního spánku je diferencována, pro děti, které nespí, bývá vytvořen alternativní program. Režim dne umožňuje

rovnováhu mezi spontánními a řízenými činnostmi. Ředitelka školy dbá na dodržování dostatečného pobytu dětí venku a pěstování návyků zdravého životního stylu.

Řízené a spontánní činnosti.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací práce se odvíjí od schopností a zkušeností učitelek, které jsou rozdílné. Učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti prokazuje snahu se dětem co nejvíce přiblížit a organizačně pedagogický proces zvládá, avšak v práci se objevuje nedostatek zkušeností a metodických znalostí. U ostatních zkušených učitelek se projevuje rozdílný přístup k novým metodám a formám práce. Při řízených činnostech v hudební výchově učitelka prokázala svým přístupem schopnost tvořivosti, netradičních metod práce a dosáhla tak plného uspokojení dětí při cíleném směřování k naplňování jejich žádoucích kompetencí. Podařilo se také zaktivizovat všechny děti k činnosti a spoluúčasti. Při sledování práce v oblasti rozvoje poznání nebyla k dosažení stanoveného úkolu zvolena vhodná metoda ani organizace činnosti, což se následně obrazilo v kázni i zájmu dětí. Pozitivem této činnosti bylo užití smyslové hry, která se dobře k obsahu práce hodila. Při pozorování pohybových dovedností dětí se projevovала nižší efektivita prováděných cviků, závěrečná hra byla pro děti emotivně uspokojivá.

Organizace spontánních činností měla klasický průběh. Děti mají možnost svobodně hrové činnosti volit, hračky jsou nabízeny na dostupných místech v pestré nabídce. Pozitivní je využívání prostoru herny i třídy, takže se děti mohou i v ranních hodinách podle potřeby pohybově vyžívat. Vedení her je u některých učitelek velmi podnětné, u jiných se omezuje na vytváření podmínek a vhodné nabídky hry.

Fixaci hygienických návyků je věnována dostatečná pozornost. Učitelky preferují přirozený přístup k dětem bez zbytečného organizování a prostojů. Děti zvládají jednoduché návyky sebeobsluhy a pracovní úkony při udržování pořádku a v úklidových pracích. Při přípravě stolování se podílejí děti minimálně.

Motivace a hodnocení

Úroveň motivace řízených činností je rozdílná, úvodní i průběžná motivace v hudební výchově byla neotřelá a velmi zdařilá. Děti jí byly dostatečně motivovány, což se projevovало v zájmu i schopnostech dětí. V rozumové výchově se motivace příliš nezdařila, tím ani aktivizace dětí nebyla příliš velká. Ve spontánních činnostech se uplatňovala motivace nabídkou a byla úspěšná.

Hodnocení dětí bylo převážně pozitivní ve všech sledovaných činnostech. Vedení dětí k sebehodnocení se zatím projevuje jen sporadicky.

Interakce a komunikace

Učitelky se převážně snaží být dětem partnery, pouze v některých případech bylo postavení učitelky výrazně dominantní. V souvislosti s tím převažoval i verbální projev učitelek nad dětským projevem a způsob předávání hotových poznatků dětem namísto jejich participace na všech činnostech. Při řízených činnostech se někdy projevovало nedostatečné rozvíjení nápadů a invence dětí včetně podpory jejich spontaneity.

Snahu o pozitivní komunikační prostředí je možné pozorovat u všech učitelek, zvláště patrné je to v době spontánních her. Zde je pozitivem zvolený způsob propojení obou věkově odlišných skupin dětí, což přirozeně podporuje vytváření prosociálních postojů mezi dětmi, jejich vzájemnou toleranci a přizpůsobivost.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plány vzdělávací činnosti jsou orientovány na předmětové složky vzdělávací činnosti. Jejich návaznost na koncepční záměry školy je dílčí. Plánování je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

Personální podmínky školy jsou vzhledem k pedagogické a odborné nezpůsobilosti učitelky průměrné. Materiálně technické a psychohygienické podmínky jsou zajišťovány na velmi dobré úrovni.

Ve vzdělávací práci jsou kvalitativní rozdíly, vyskytují se efektivní vzdělávací postupy i stereotypy. Organizace, použité formy a metody práce tak byly hodnoceny v řízených činnostech jako průměrné, ve spontánních činnostech jako velmi dobré. Také motivace i interakce a komunikace spontánních činností jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné. V řízených činnostech se v účinnosti hodnocení a v úrovni spolupráce a komunikace vyskytly dílčí nedostatky, jsou hodnoceny jako průměrné.

Vzdělávací činnost má průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Vzdělávací činnost mateřské školy vychází z dlouhodobých koncepčních záměrů, zpracovaných v pětiletém pracovním plánu, který je každým rokem aktualizován. Cíle zohledňují dosavadní podmínky školy a zaměřují se na estetickou výchovu a ekologii. Tento záměr se však následně projevuje v plánech vzdělávací práce jen částečně.

Hlavní úkoly se zaměřují na rozvoj osobnosti dětí, na jejich charakterové vlastnosti, na péči o jejich zdravotní stav a vztah k životnímu prostředí. Jsou doplněny prostředky realizace a termíny plnění. Samostatným oddílem plánu je spolupráce s rodiči. Rodiče i zaměstnanci jsou s pracovním plánem srozuměni.

Organizování

Organizační uspořádání mateřské školy je promyšlené. Povinnosti jednotlivých pracovníků jsou jasně stanoveny. Oblasti řízení zastává ředitelka sama, její zástupkyně ji zastupuje pouze v době její nepřítomnosti. Provozní řád i vnitřní řád školy je zpracován a vymezuje práva i povinnosti rodičů a zaměstnanců. Provoz školy je stanoven do 16:30, zpracovaný režim dne je variabilní. Služby učitelky jsou sestaveny tak, že vzhledem k nízkým odpoledním počtům dětí mohou v dopoledních hodinách působit současně dvě až tři učitelky, což dovoluje nadstandardní péči o děti.

Informační systémy ředitelky mají funkční charakter. Vnitřní systém vychází z rodinného charakteru školy, předávání informací se uskutečňuje především osobním kontaktem ředitelky se zaměstnanci a dále standardními prostředky jako jsou plánované porady a operativní schůzky. Spolupráce s rodiči je velmi dobrá. Přestože rodičovské sdružení nemá registraci a rodiče neplatí žádné příspěvky, rodiče se snaží mateřské škole pomáhat prací i věcnými dary. Škola informuje o životě dětí a vzdělávacím procesu podrobnými zprávami na nástěnkách, na třídních schůzkách a pořádá pro ně řadu obvyklých akcí: besídky, soutěže rodičů s dětmi, táborák, přespávání v mateřské škole, rozloučení s předškoláky. Škola poskytuje rodičům odborné poradenství i prostřednictvím vhodné literatury, která je k dispozici. Dobré vztahy mezi rodinou a školou příznivě ovlivňuje také sociodemografické složení okolních obyvatel.

Významně přispívá k sebereflexi školy anonymní anketa pro rodiče, kde mohou vyjádřit své připomínky a přání.

Povinná dokumentace je vedena, nebyly zjištěny nedostatky.

Z placených zájmových aktivit nabízí škola kroužek angličtiny a plavání, učitelky vedou v rámci programu školy zdarma výtvarný, dramatický a ekologický kroužek. Nevhodné je zařazování těchto aktivit v dopoledních hodinách.

Spolupráce s PPP je funkční, psycholog dochází do mateřské školy dle potřeby. Spolupráce se ZŠ není vyhraněná, protože mateřská škola nemá navazující spádovou základní školu.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy dobře akceptuje inovativní změny v řízení i vzdělávacím procesu a na základě možností personálního obsazení se je snaží zavádět a uplatňovat. Její styl řízení je demokratický, je energická a přímá, i při své náročnosti uplatňuje optimistický přístup k řešení problémů. Učitelky mají v mateřské škole dostatečný prostor pro své uplatnění a dobré podmínky pro vzdělávací akce, kterých se kromě učitelky důchodkyně všechny účastní. Pro účely samostudia jsou k dispozici odborné časopisy, nová odborná literatura je dosud zastoupena v menším měřítku. Učitelku bez pedagogické a odborné způsobilosti metodicky vede její kolegyně. Ředitelka motivuje učitelky pochvalou, kritéria hodnocení jsou zpracována pouze ústně.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly ředitelky zahrnuje denní pozorování práce učitelek, umožněný charakterem předškolního zařízení, a plánované hospitace. Ředitelka při kontrole postupuje podle stanoveného cíle, který navazuje na úkoly plánu práce. V hospitačních záznamech je pak jasně uveden závěr, který analyzuje práci učitelky a doporučuje další postup. Při inspekci prokázala ředitelka velmi dobrou úroveň své rozborové činnosti. Výsledky jsou analyzovány na pedagogické poradě, v případě potřeby se ředitelka v následných hospitacích na nedostatky znovu zaměřuje. Ředitelka se ve svém kontrolním systému také zaměřuje na kvalitu zájmových aktivit.

Úroveň provozu mateřské školy je průběžně sledována bez písemné evidence kontrol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování vzdělávací práce vychází z dlouhodobého záměru školy. Pracovní plán je každoročně aktualizován, hlavní úkoly se promítají do vzdělávací práce jen částečně, plánování je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

Organizační struktura mateřské školy včetně jejích informačních systémů je funkční. Ředitelka školy účelně koordinuje spolupráci s rodiči i ostatními institucemi. Úroveň organizování je příkladná.

Systém vedení je charakterizován osobností ředitelky, jejíž invence a organizační schopnosti podporují efektivitu řízení. Práce učitelek je pravidelně hodnocena. Metodická pomoc učitelkám se většinou daří realizovat. Úroveň vedení a motivace je velmi dobrá.

Kontrolní systém je funkční, je hodnocen jako nadprůměrný.

Podmínky vzdělávání jsou naplňovány na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 2173/2000/MŠ ze 3. října 2000
- Dlouhodobý plán školy pro pětileté období, jeho aktualizace
- Výroční zpráva za rok 2000/01
- Evidenční listy dětí, přihlášky do mateřské školy, přehledy výchovné práce a docházky dětí ve školním roce 2001/02
- Hospitační záznamy, zápisy z pedagogických rad
- Provozní řád, řád školy, režim dne
- Stanovení kapacity mateřské školy pro rok 2001/02
- Rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky pro rok 2001/02
- Plány vzdělávací práce
- Rozpis služeb učitelek, docházka zaměstnanců

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávací práce vychází z možností personálních podmínek školy. Vedle pozitivního komunikačního prostředí a uplatňovaných nových metod práce se vyskytují i některé metodické nedostatky. Kvalita vzdělávání je hodnocena jako průměrná. Podmínky vzdělávání jsou významně ovlivněny osobností ředitelky školy a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jindra Černá

J. Černá, v. r.

V Praze dne 15. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .22.4.2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Anna Tutterová

Tutterová A. v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Magistrát hl. m. Prahy, odbor školství	2002-05-10	010 461/02-1029
Zřizovatel: MČ Praha 4	2002-05-10	010 460/02-1029

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.